

Nr 171

Av herr **Lundström** och fru **Gärde Widemar**, om besvärsrätten i sjukförsäkrings- och pensionsärenden.

Enligt av 1954 års riksdag godkända regler för besvärsrätten i sjukförsäkringsfrågor kan tillsynsmyndighetens, riksförsäkringsanstaltens, beslut överklagas hos Konungen under förutsättning att anstalten ger tillstånd härtill.

Frågan om rätten att anföra besvär över tillsynsmyndighetens beslut var under remissbehandlingen av utredningsmannens betänkande föremål för delade meningar. Sålunda uttalade sig bl. a. Landsorganisationen för en obegränsad besvärsrätt. Försäkringsrådet delade principiellt samma uppfattning men ansåg en begränsning likväl av administrativa och ekonomiska skäl erforderlig. Skulle en inskränkning i besvärsrätten ske borde dock enligt såväl LO:s som försäkringsrådets uppfattning prövningen av frågan om fullföljdstillstånd icke åvila tillsynsmyndigheten utan den högre instans dit talan skulle fullföljas.

Vid ärendets behandling i riksdagen den 8 december 1954 förklarade sig statsrådet och chefen för socialdepartementet dela den uppfattning, som av några talare framförts, att det föreslagna systemet vore principiellt oriktigt. Han hade själv ifrågasatt, huruvida man inte borde »göra rent bord med själva begreppet fullföljdstillstånd». Emellertid hade farhågorna för att Kungl. Maj:t skulle överbelastas med besvärärenden gjort, att han ansett sig kunna som ett provisorium framlägga förslaget om fullföljdstillstånd. Härför hade också talat den omständigheten, att systemet under några år tillämpats av pensionsstyrelsen och där fungerat utan att det förekommit »något nämnvärt antal framställningar i vilka man protesterat mot att pensionsstyrelsen hade förvägrat vederbörande fullföljdstillstånd».

Även om antalet klagande icke varit stort, synes det oss vara föga överensstämmande med kravet på rätt och billighet att en dom skall få överklagas endast om domaren själv det medger.

Principiellt delar vi den av LO i ovannämnda remissyttrande uttalade meningen, att fullföljden bör vara fri. Skulle emellertid detta av praktiska skäl ej vara möjligt att genomföra, bör under alla förhållanden prövning av frågan om fullföljdstillstånd ske antingen av den myndighet till vilken klagan skall fullföljas eller i någon annan lämplig ordning. Den omständigheten att rådande system vore att betrakta som ett provisorium finner vi icke vara ett godtagbart skäl för systemets bibehållande under en lång följd av år. Det bör enligt vår mening snarast avlösas av en rimligare ordning.

Vi föreslår därför, att frågan härom göres till föremål för en utredning. Även frågan om till vilken besvärinstans dessa mål skall fullföljas måste i detta sammanhang komma under beaktande. Olika möjligheter är därvid tänkbara. En utredning av det slag som här ifrågasättes bör sålunda ej vara bunden vid den förutsättningen att besvären skall prövas av Kungl. Maj:t i statsrådet.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en snabb utredning i frågan om besvärsrätten i sjukförsäkrings- och pensionsärenden i syfte att ompröva spörsmålet om besvärsrätt utan särskilt fullföljdstillstånd och, om sådant fullföljdstillstånd anses böra bibehållas, vilken myndighet som bör meddela dylikt tillstånd samt att riksdagen måtte föreläggas de förslag vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 26 januari 1955

Birger Lundström

Ingrid Gärde Widemar
